

lärobokens båda delar — huru skall textafdelningen vid undervisningen begagnas? Skall den göras till föremål för innanläsningsöfningar med dertill hörande utfrågande af innehållet eller måhända för hemlexor? — I denna afdelning förekomma specialanvisningar för lösningen af en del mera invecklade öfningar i exempelsamlingen. Just dessa »ledningar» hade rätteligen bort hafva sin plats under tillhörande exempel. Efter den nu förefintliga anordningen skall eleven nödvändigt under sina räkneöfningar begagna två böcker, såvida annars meningen är, att han skall hafva någon hjälp af anvisningarna. Här möter nu åter svårigheten, att ej alla kunna skaffa sig båda delarne — och dock torde vägledning vara lika nödvändig äfven för de »minst bemedlade».

Beträffande arbetets detaljer må villigt erkännas, att vid utarbetningen inlagts väsentliga förtjenster, då det gällt att allsidigt och uttömmande behandla ämnet. Dock synes äfven härutinnan förekomma ett och annat att anmärka. Sålunda förefaller läran om bråk vara allt för teoretisk, stundom gränsande till det rent mekaniska. Antalet frågor, tillhörande räkelärens allmänna tillämpning, torde kunna anses jemförelsevis litet, hvartill kommer att en del exempel af praktisk betydelse, t. ex. rabatt- och bolags- m. fl. frågor, ej blifvit upptagna. Sålunda en slags ersättning har i slutet upptagits en afdelning lättare problem ur geometrien och mekaniken, åtföljda af upplysande afbildningar. I den geometriska afdelningen förekomma blott yberäkningar jemte regler för dessa. Liknande exempel tillika med regler hafva dock delvis införts redan vid sorter. Upptagandet af de mekaniska problemen, hittills ej vanligt i böcker af detta omfång, är egnadt att förhöja arbetets värde.

Författaren har icke ansett lämpligt att i öfverensstämmelse med normalplanen dela hela tal i två kurser, men har dock markerat, huru de under hvarje räknasätt upptagna exemplen kunna på olika kurser fördelas. Detta sätt att anordna kurserna kan möjligen vara lika godt som något annat; författarens motiv dertill, nämligen svårigheten att begränsa öfningarna inom ett visst talområde och likväl främja den afsedda utvecklingen, kunna vi emellertid icke fullt gilla. Tydligen har här förbi-setts elevens låga ståndpunkt och den stora betydelse för framgången af undervisningen allra helst på detta stadium, som ligger deri, att exemplen innehålla små tal och äro många till antalet. Det måste erkännas, att exemplen äro progressivt ordnade, men icke är det att *skynda längsamt*, då man redan i första årskursen med ett ingalunda stort antal öfningar insatt exempel med ända till 9-siffrigt facit. En dylik talstorhet är af den omfattning, att många människor kanske icke under hela sitt lif komma att använda den eller ens lära sig att i egentlig mening uppfatta dess innehåll. Att vid undervisningen, särdeles på de lägre stadierna, använda öfverdrifvet stora tal lemna sällan någon reell behåll-

ning, men tjenar oftast till att »mörda tiden» och döda intresset.

Det är med dessa allmänna uttalanden vi velat anmäla detta arbete. Blott några af det sammans obestridliga förtjenster hafva här vidrörts, liksom ock åtskilliga detaljanmärkingar blifvit utlemnade. Hufvudsakligen på grund af den enligt vår mening mindre lyckligt funna planläggningen är det, som detta arbete möjligen ej torde vara lämpadt att i väsentligare grad tjena folkskolan, »detta stora fält för undervisningens bearbetande och bedrifvande på rationell grund i praktisk riktning».

— Id —

FÖR DAGEN.

Mycket återstår att göra.

Att ännu mycket återstår att göra för folkbildningens höjande visa bland annat de årligen med bevaringsynglingarne företagna pröfningarna i läsning och skrifning. Särskildt för landsbygden te sig förhållandena allt annat än gynnsamma. Hvilken väsentlig skilnad, som med afseende på folkbildningens ståndpunkt råder mellan landsbygden och vissa städer synes af uppgifterna med de i år pröfvade bevaringsynglingarne, tillhörande Svea lifgarde.

Af 636 bevaringsynglingar från *Stockholms stad* egde i läsning 506 god färdighet och 130 voro någorlunda öfvade. I skrifning egde 334 god färdighet och 302 voro någorlunda öfvade.

Af 146 man, fördelade på samma regemente, från *Stockholms län* egde vid pröfning i läsning endast 59 god färdighet och 87 voro någorlunda öfvade. I skrifning egde blott 14 god färdighet, 131 voro någorlunda öfvade och 1 saknade nämnda färdighet.

Den väsentliga skilnaden framträder tydligast vid ett uträknande i procent. Det visar sig då, att af 100 man besutto:

	tillhörande Stockholms stad:	tillhörande Stockholms län:
<i>i läsning:</i>		
god färdighet	79,6	40,4
någorlunda öfvade	20,4	59,6
<i>i skrifning:</i>		
god färdighet	52,5	9,6
någorlunda öfvade	47,5	89,7
ingen öfning	—	0,7

Resultatet är för Stockholms stad bättre, för Stockholms län deremot sämre än medeltalet för hela riket, sådant det enligt tabellen i nr 5 af denna tidning tedde sig nästlidet år.

En glädjande underrättelse

är det säkerligen för alla våra läsare, att folkskollärares hittillsvarande främste målsman inom riksdagen, lektor Abraham Rundbäck, blifvit nästan enhälligt (320 röster af 333 afgifna) återvald till ledamot af andra kammaren. Äfven hr Jöns Rundbäck är så godt som enhälligt återvald.

Åtskilliga af folkskollärares vedersa-

kare inom andra kammaren hafva visserligen blifvit återvalde, några med knapp majoritet, men andra hafva deremot ohjelpigen fallit igenom. Af allt att döma komma de flesta af de nyvalde ledamöterna att ställa sig på deras sida, som önska, att folkskollärares lönefråga ändtligen en gång må vardas löst. Hvilken ställning de nyvalde ledamöterna komma att intaga till de såsom nödiga ansedda reformerna på folkskolans område, till frågan om lärarebildningens höjande etc., är deremot mera tvifvelaktigt.

Folkskoleinspektionen. Till folkskoleinspektörer under tiden från och med den 1 dennes till och med år 1886 äro af chefen för ecklesiastikdepartementet förordnade:

rektorn vid folkskollärarynnesseminariet i Stockholm *C. V. Kastman* inom domprosteriet och Villåttinge kontrakt af Strängnäs stift;

folkhögskoleföreståndaren dr *J. A. Vallin* inom den del af Strängnäs stift, som ligger i Södermanlands län, med undantag af domprosteriet och Villåttinge kontrakt, samt i Qvarsebo pastorat af Östergötlands län och Karlskyrka pastorat af Vestmanlands län.

(Inom båda dessa distrikt har f. seminarieadjunkten, numera kyrkoherden *H. B. H. Crona* hitills varit folkskoleinspektör.)

Folkhögskolorna. Statsanslaget till folkhögskolorna har för innevarande år sålunda fördelats:

Stockholms läns folkhögskola.....	kr. 3,000
Upsala läns d:o	» 2,000
Södermanlands läns d:o	» 2,000
Östergötlands läns manliga d:o	» 3,000
» » qvinliga d:o	» 500
Jönköpings läns d:o	» 2,000
Kronobergs läns d:o	» 2,000
Norra Kalmar läns manliga d:o	» 3,000
» » qvinliga d:o	» 650
Södra Kalmar läns folkhögskola	» 3,000
Gotlands läns d:o	» 1,600
Blekinge läns d:o	» 1,900
Kristianstads län: Önnestads d:o	» 3,000
Malmöhus län: Hvilans manliga d:o	» 3,000
» » d:o qvinliga d:o	» 800
» » Fridhems folkhögskola	» 2,000
Hallands läns d:o	» 3,000
Göteborgs län: Majorebergs d:o	» 1,800
» » d:o qvinliga d:o	» 500
Elfsborgs läns manliga d:o	» 1,700
Skaraborgs läns d:o	» 2,000
Värmlands läns d:o	» 2,000
Örebro läns manliga d:o	» 2,000
» » qvinliga d:o	» 600
Vestmanlands läns manliga d:o	» 2,000
» » qvinliga d:o	» 600
Dalarnes manliga folkhögskola	» 1,100
» » qvinliga	» 500
Vesternorrlands läns d:o	» 2,000

Följande folkhögskolor hafva i år erhållit högre statsanslag än i fjor: Jönköpings läns, Södra Kalmar, Gotlands, Hvilans qvinliga, Hallands, Elfsborgs och Vestmanlands läns qvinliga. För Norra Kalmar läns qvinliga, Blekinge och Örebro läns manliga äro deremot beloppen ned-satta. Nyttillkomna äro Östergötlands och Dalarnes qvinliga folkhögskolor. Å för-

teckningen skolan.

Besvär dande sko till k. bef. råd meddel: att för sin församlingen församlingsbesvär hos dock med stämmoföro upptaga äre den 30 sist ning.

Faststäl å kyrkostä hållet folk lärare i för berg, har — anförts — af k. m: f

Dispens samlings fo *H. P. Foge* erhö tillä ordinarie l: dens folks icke aflagt har på gjo sti förklar: hafva ord inom hela

Statsbi nor. Vid Bohus län fäste kann heten deri distrikt ino bära säson skolläraryn lärariinor, gar å löne ingen und kommunen ropande d som åt lär gifve en å kungörelse halfva dett revisionen att då så görelse sko till en hv lön bekom utgifna 25 — Kann kande.

Förbu skolungd dens allmä ska skola tänkta cir delats till lemnas til »Sedan